KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 28 päivänä toukokuuta 2009,

neuvoston direktiivin 76/769/ETY muuttamisesta sen liitteen I mukauttamiseksi tekniikan kehitykseen siltä osin kuin on kyse orgaanisten tinayhdisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksista

(tiedoksiannettu numerolla K(2009) 4084)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2009/425/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 27 päivänä heinäkuuta 1976 annetun neuvoston direktiivin 76/769/ETY ([1]) ja erityisesti sen 2 a artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Trisubstituoituja orgaanisia tinayhdisteitä käytettiin aiemmin yleisesti laivojen kiinnittymisenestomaaleissa. Tällaisten maalien on kuitenkin hormonaalisten haittavaikutusten vuoksi todettu aiheuttavan riskejä vesieliöille. Orgaanisten tinayhdisteiden käyttöä kiinnittymisenestomaaleissa on tämän vuoksi rajoitettu direktiivillä 76/769/ETY sekä orgaanisten tinayhdisteiden kieltämisestä aluksissa 14 päivänä huhtikuuta 2003 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 782/2003 ([2]). Trisubstituoituja orgaanisia tinayhdisteitä ei myöskään enää saa käyttää biosideina biosidituotteiden markkinoille saattamisesta 16 päivänä helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/8/EY ([3]) mukaisesti. Tällaisilla biosideilla käsiteltyjä esineitä voidaan kuitenkin edelleen tuoda yhteisöön.

(2) Disubstituoituja orgaanisia tinayhdisteitä, erityisesti dibutyylitinayhdisteitä (DBT) ja dioktyylitinayhdisteitä (DOT), käytetään kuluttajille tarkoitetuissa esineissä yleisesti stabilointiaineina ja katalyytteinä.

(3) On todettu, että orgaanisten tinayhdisteiden käyttö kuluttajille tarkoitetuissa esineissä aiheuttaa riskin ihmisten ja erityisesti lasten terveydelle. Erilaisista kuluttajille tarkoitetuista esineistä johtuvat lasten ja aikuisten erityiset terveysriskit on todettu riskinarvioinnissa ([4]), ja komission terveys- ja ympäristöriskejä käsittelevä tiedekomitea (SCHER) on ne vahvistanut 30 päivänä marraskuuta 2006 antamassaan lausunnossa ([5]).

(4) Vaikka di- ja trisubstituoiduilla orgaanisilla tinayhdisteillä on sama terveyshaittavaikutus eli immunotoksisuus kateenkorvan välityksellä ja vaikka niiden vaikutus on kumulatiivinen, trisubstituoitujen yhdisteiden (kuten TBT:n ja TPT:n) vaikutusteho on suurempi kuin disubstituoitujen yhdisteiden (DOT:n ja DBT:n). Trisubstituoitujen orgaanisten tinayhdisteiden vapautuminen sekä kuluttajien yleiseen että ammattikäyttöön tarkoitetuista esineistä voisi lisäksi aiheuttaa haittavaikutuksia ympäristöön, erityisesti vesieliöihin. Olisikin määrättävä tiukempia rajoituksia trisubstituoituja orgaanisia tinayhdisteitä sisältäville esineille.

(5) Tietyt DBT-yhdisteet (dibutyylitinadikloridi, CAS: 683-18-1, ja dibutyylitinavetyboraatti, CAS: 75113-37-0) luokitellaan pian neuvoston direktiivin 67/548/ETY ([6]) puitteissa ryhmään 2 kuuluviksi lisääntymiselle vaarallisiksi aineiksi, jolloin kyseisten aineiden ja niitä sisältävien seosten myyminen kuluttajille kielletään. ([7]) Tämän vuoksi olisikin määrättävä tiukempia rajoituksia DBT-yhdisteitä sisältäville esineille, ja niiden käytön jatkaminen olisi sallittava lisäajanjaksoksi vain, jos sopivia vaihtoehtoja ei ole saatavilla, kuten RTV-1- ja RTV-2-tiivistysaineiden, -maalien ja -pinnoitteiden katalyyteissä tai tiettyjen tuotteiden PVC-stabilointiaineissa (esimerkiksi pinnoitetut kankaat ja PVC-profiilit), jotta sopivia vaihtoehtoja voidaan kehittää, tai kun kyseisiä esineitä jo säännellään muulla, yksityiskohtaisemmalla lainsäädännöllä.

(6) DOT-yhdisteille altistuminen on suurinta tietyistä kuluttajille tarkoitetuista esineistä, kuten painetuista tekstiileistä, käsineistä, jalkineista, seinä- ja lattiapäällysteistä, naisten hygieniatuotteista, vaipoista ja kaksikomponenttisilikonimuoteista.

(7) Vaikka useimpiin rajoitettaviin käyttötarkoituksiin on saatavilla vaihtoehtoja, tietyt DOT:tä ja DBT:tä sisältävien esineiden tuottajat tarvitsevat sopeutumisaikaa, ja näitä sovelluksia varten olisikin varattava asianmukainen siirtymäkausi.

([1]) EYVL L 262, 27.9.1976, s. 201.
([2]) EUVL L 115, 9.5.2003, s. 1.
([3]) EYVL L 123, 24.4.1998, s. 1.
([4]) "Risk assessment studies on targeted consumer applications of certain organotin compounds", syyskuussa 2005 valmistunut RPA:n tutkimus. http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/studies_en.htm
([5]) http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scher/scher_opinions_en.htm
([6]) EYVL 196, 16.8.1967, s. 1.
([7]) Direktiivin 76/769/EY nimikkeen 29, 30 ja 31 mukaisesti.

(8) Direktiiviä 76/769/ETY olisi sen vuoksi muutettava.

(9) Tämä päätös ei vaikuta työsuojelun vähimmäisvaatimuksia koskevaan yhteisön lainsäädäntöön, kuten toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annettuun neuvoston direktiiviin 89/391/ETY [1] tai siihen perustuviin erityisdirektiiveihin, joita ovat varsinkin työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimän muutoksia aiheuttaville aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/37/EY [2] (kuudes neuvoston direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) (kodifioitu toisinto) sekä työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työpaikalla esiintyviin kemiallisiin tekijöihin liittyviltä riskeiltä 7 päivänä huhtikuuta 1998 annettu neuvoston direktiivi 98/24/EY [3] (neljästoista direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi).

(10) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat vaarallisten aineiden ja valmisteiden kaupan teknisten esteiden poistamisesta annettujen direktiivien tekniikan kehitykseen mukauttamista käsittelevän komitean lausunnon mukaisia,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan direktiivin 76/769/ETY liite I tämän päätöksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 28 päivänä toukokuuta 2009.

Komission puolesta

Günter VERHEUGEN

Varapuheenjohtaja

[1] EYVL L 183, 29.6.1989, s. 1.
[2] EUVL L 158, 30.4.2004, s. 50, oikaisu EUVL L 229, 29.6.2004, s. 23.
[3] EYVL L 131, 5.5.1998, s. 11.

LIITE

Lisätään seuraavat kohdat direktiiviin 76/769/ETY liitteen I nimikkeeseen 21 ”Orgaaniset tinayhdisteet”:

”4. Trisubstituoidut orgaaniset tinayhdisteet

a) Trisubstituoituja orgaanisia tinayhdisteitä kuten tributyylitinayhdisteitä (TBT) ja trifenyylitinayhdisteitä (TPT) ei saa käyttää 1 päivän heinäkuuta 2010 jälkeen esineissä, kun niiden pitoisuus kyseisessä esineessä tai sen osassa on suurempi kuin pitoisuus, joka vastaa 0,1 painoprosenttia tinaa.

b) Esineitä, jotka eivät ole 4 kohdan a alakohdan mukaisia, ei saa asettaa markkinoille 1 päivän heinäkuuta 2010 jälkeen, lukuun ottamatta sellaisia esineitä, jotka mainittuna päivänä jo olivat käytössä yhteisössä.

5. Dibutyylitinayhdisteet (DBT)

a) Dibutyylitinayhdisteitä (DBT) ei saa käyttää 1 päivän tammikuuta 2012 jälkeen yleiseen kulutukseen toimitettavissa seoksissa ja esineissä, kun niiden pitoisuus seoksessa, esineessä tai sen osassa on suurempi kuin pitoisuus, joka vastaa 0,1 painoprosenttia tinaa.

b) Esineitä ja seoksia, jotka eivät ole 5 kohdan a alakohdan mukaisia, ei saa asettaa markkinoille 1 päivän tammikuuta 2012 jälkeen, lukuun ottamatta sellaisia esineitä, jotka mainittuna päivänä jo olivat käytössä yhteisössä.

c) Poikkeuksena edellä säädettyyn 5 kohdan a ja b alakohtia sovelletaan vasta 1 päivästä tammikuuta 2015 seuraaviin yleiseen kulutukseen toimitettaviin esineisiin ja seoksiin:

— yksikomponenttiset ja kaksikomponenttiset huoneenlämpötilassa vulkanoituvat tiivistysmassat (RTV-1- ja RTV-2-tiivistysmassat) ja liimat,

— DBT-yhdisteitä katalyytteinä sisältävät maalit ja pinnoitteet, joita on käytetty esineissä,

— pehmeät polyvinyylikloridiprofiilit (PVC) sellaisenaan tai kovan PVC:n kanssa koekstrudoituina,

— DBT-yhdisteitä stabilointiaineina sisältävällä PVC:llä pinnoitetut kankaat, kun ne on tarkoitettu ulkokäyttöön,

— ulkokäyttöön tarkoitetut sadevesiputket, räystäskourut ja niiden osat sekä katon ja julkisivujen pintamateriaalit.

d) Poikkeuksena edellä säädettyyn 5 kohdan a ja b alakohtaa ei sovelleta elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvista materiaaleista ja tarvikkeista 27 päivänä lokakuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1935/2004 (*) nojalla säänneltyihin materiaaleihin ja esineisiin.

6. Dioktyylitinayhdisteet (DOT)

a) Dioktyylitinayhdisteitä (DOT) ei saa käyttää 1 päivän tammikuuta 2012 jälkeen seuraavissa yleiseen kulutukseen toimitettavissa tai yleisessä kulutuksessa käytettävissä esineissä, kun niiden pitoisuus esineessä tai sen osassa on suurempi kuin pitoisuus, joka vastaa 0,1 painoprosenttia tinaa:

— ihon kanssa kosketuksiin tuleviksi tarkoitetut tekstiilit,

— käsineet,

— ihon kanssa kosketuksiin tuleviksi tarkoitetut jalkineet tai niiden osat,

— seinien ja lattioiden päällysteet,

— lastentarvikkeet,

— naisten hygieniatuotteet,

— vaipat,

— kaksikomponenttiset huoneenlämpötilassa vulkanoituvat muottisarjat (RTV-2-muottisarjat).

b) Esineitä, jotka eivät ole 6 kohdan a alakohdan mukaisia, ei saa asettaa markkinoille 1 päivän tammikuuta 2012 jälkeen, lukuun ottamatta sellaisia esineitä, jotka mainittuna päivänä jo olivat käytössä yhteisössä.

(*) EUVL L 338, 13.11.2004, s. 4.”